

Wychodzi codziennie o godzinie 3. popołudniu,
z wyjątkiem niedziel i dni świątecznych.

Przedpłata wynosi:
w MIEJSCU kwartalnie . . . 4 zlr. 50 ct.
miesięcznie . . . 1 „ 50 „

Z przesyłką pocztową:
miesięcznie . . . 2 zlr. — ct.
w państwie austriackim
do Prus i Niemiec . . . 6 „ — „
Francji . . . po 7 zlr.
Belgii i Szwajcarii . . . 50 ct.
Włoch, Turcji i krajów Nadd.
Serbii . . . 50 ct.

Numer pojedynczy kosztuje 10 ct.

GAZETA NARODOWA

Przedpłata i ogłoszenia przyjmują:
We LWOWIE biuro administracji „Gazety Nar.”
ulica Kopernika liczbą 6. — Ogłoszenia
w Paryżu przyjmuje wydział „Gazety Nar.”
agenta pana Adama, Rue Clement 4, Paris; w Wie-
dniu Otto Maass, (Hassenstein & Vogler) nr. 10.
Walschgasse, A. Oppel, Stadt, Stubenbastei 2.
M. Dukes, I. Riemergasse 13. Rudolf Mosse, Seiler-
stätte nr. 2, Henryk Schalek, 1, Wollzeile 14.
Maurycy Stern, Wollzeile 22; G. L. Daube & Comp.
w Frankfurtu n. M.; w Warszawie Rajchman et
Frendler Senatorska 22; w Krakowie W. Kuliński.
OGŁOSZENIA przyjmują się za opłatą 6 ct. od
miesiąca objętości jednego wiersza drobnym drukiem.
Reklamy w rubryce „Nadesłane”
20 ct. od wiersza.

Od Administracji

Przedpłata wynosi:

we Lwowie:

kwartalnie . . . 4 zlr. 50 ct.
miesięcznie . . . 1 zlr. 50 ct.
na prowincji z przesyłką pocztową:
kwartalnie . . . 6 zlr.
miesięcznie . . . 2 zlr.

Cena przedpłaty poza granicami państwa Austro-Węgierskiego jest umieszczona w nagłówku *Gazety Narodowej*.

LWÓW d. 1. SIERPNIA.

Dziwnym charakterem złośliwości odznacza się tegoroczna martwa pora. Jak w każdorocznej tak i w tej wypływają na powierzchnię dyskusji publicznej kwestie nieaktualne i wlecze się nad nimi rozprawa. Tego roku wszakże, kwestie te dotyczą spraw zawiłych — zanadto zawiłych, aby je rozstrząsać z potrzebną wszechstronnością, przynajmniej spoczynku politycy lub publiczności — a rezultat rozstrząsania grozi szkodą publiczną.

Najprzód podniesiono kwestję wyłączenia Galicji ze ścisłego związku państwowego austriackiego. Widząc, dokąd zmierzano stanowieniem takiego postulatu ze strony narodowo-niemieckiej — publicystyka nasza tak zęcznie podjęła tę dyskusję narzuconą, że nie wiele brakło, abyśmy się wyrzekli — na papierze — naszych dążeń do odrębności i autonomii politycznej.

Niewiele brakło powiadamy, aby z jednej strony parlamentarny związek prawicy został skompromitowany, a z drugiej strony poddano w wątpliwość zasadę narodowego rozwoju Galicji. Koniec końców wyszliśmy jako tako z próby trudnej, a złośliwość narodowo-niemiecka w podniesieniu kwestii i złośliwość obca w ogólności w zwracaniu dyskusji przeciw nam z każdego stanowiska, zakończyła się przypomnieniem krajowi i światu żywotnej sprawy autonomii politycznej Galicji.

Zaledwie ta dyskusja się skończyła, powstała inna, specjalnie austriacka — stworzenia tego, co jest: parlamentarnego centrum katolickiego, i niewiele brakło, aby przy pomocy takiej nieaktualnej kwestii nie rozbito parlamentarnego związku prawicy w Austrii, a kwestii samej dotąd ubić nie można. Wciąż jeszcze wlecze się transcendentalno-polityczna dyskusja nad różnicą „prawego centrum” od „centrum, z domyslnym przymiotnikiem katolickie” — podczas gdy jednego i drugiego ciż sami pozostają reprezentanci parlamentarni z identycznym programem klubu, jak całoci. Główny polityczno-katolicki organ austriacki *Vaterland* wie się jak wąż pod naciskiem pretensji skatolizowania „centrum” parlamentarnego, i dotąd w tej nieaktualnej sprawie jedno nie jest jasne, czy rozwłóczenie nad nią dyskusji nie spowodzi rozbitcia — stroniactwa katolickiego.

Jeszcze nie zamarała ta dyskusja, alieci

powstaje nowa z charakterem gwałtowniejszym sięgająca w sferę materialnych interesów — dyskusja o Banku austro-węgierskim. Przywilej tego instytutu finansowego — najważniejszego bez kwestii dla rozwoju ekonomicznego obu państw monarchii, kończy się za lat dwa i pół. Ponieważ wchodzi obecnie na porządek dzienny sprawy odnowienia aktów ugodowych, handlowo celnych między Austrią a Węgrami, więc niema kwestii, że i sprawa bankowa obecnie, to jest w ciągu roku, półtora, powinna być załatwiona także, dotąd jednak Bank austro-węgierski nie wniósł podania ani we Wiedniu, ani w Budapeszcie o odnowienie mu przywileju od 1888 roku, i wiadomo jest, że tego podania nie wnieśli przed końcem bieżącego roku, — a dopóki nie wnieśli, dotąd kwestia ta nie będzie traktowana ani w łonie rządów austriackiego i węgierskiego, ani tem mniej pomiędzy nimi. Tyle co do aktualności pomienionej sprawy, która wszakże potrafiła już zagrozić powszechnemu zamieszaniu i rozgorączkowaniu.

Tym razem prasa czeska zgryzyszyła wysunięciem nad miarę tej sprawy i związaniem jej z wycieczką czeską na wystawę do Budapesztu, a rozgłoszeniem, jakoby węgierscy politycy poczynili jakieś obietnice poparcia żądań czeskich w tej sprawie. Twierdzeniem tym zaprzeczył kategorycznie poufny organ rządu węgierskiego *Nemzet* i stanął naturalnie na stanowisku bezwzględnej *status quo* politycznej w tej sprawie. Raz tak wysoko podniesiona sprawa nie łatwo da się już zagłuszyć, a element polemizno-polityczny oddziaływać będzie na jej przedmiotowe traktowanie i co gorsza oddziaływać będzie na racjonalne studia i przygotowania do rozwiązania tej sprawy ważnej bezwarunkowo dla każdej sfery ekonomicznego życia we wszystkich krajach i dla obu państw monarchii.

Darmo *Politik* praska odzywa się rozsądnie, że Czesi podnosząc swoje żądania w sprawie bankowej nie chcą ani kwestii przesądzać, ani stawiać żądania względem Węgier, lecz tylko wywrzeć wpływ na rząd austriacki w kierunku swoich potrzeb. Darmo niemniej rozsądnie powiada *Pester Lloyd*, że sprawa bankowa nie jest dla Węgier wcale sprawą transakcyjną polityczną, lecz sprawą żądań specjalnych od instytucji, której ma się nadać w Węgrzech wyłączny przywilej bankowy — którym gdyby nie odpowiedział, nie otrzyma przywileju węgierskiego, a gdyby je przyjąwszy nie potrafiła pogodzić z żądaniami rządu austriackiego nie będzie instytucją austriacką, ale czysto węgierską — że przeto Węgry nie mają wcale zachowania kwestionować ani jednego atomu praw lub żądań czeskich, lecz te należą do sfery spraw, mających być załatwionymi między Czechami a rządem austriackim.

Następnie zaś, gdyby szło o instytut wspólny austro-węgierski, to rzecz Banku byłoby pogodzić żądanie austriackie z żądaniami Węgier. Racjonalne te uwagi nie sprowadzą tej sprawy z pola dyskusji, ani nie uproszczą rozprawy do rozmiarów przedmiotowych — owszem przeciwnie roztoczy się dyskusja w skutek nich skomplikowana

wszystkimi bieżącymi kwestjami politycznymi, i potrwając szkoda rzeczy, aż do wypadku jakiegoś, który skrepuje uwagę publiczną prasy austriackiej.

Na innym miejscu podawaliśmy w ciągu dni ostatnich i dziś podajemy fakta odnośne do tej sprawy. Pierwsze między nimi miejsce zajmują postulata Izby handlowej praskiej sformułowane ściśle i odnoszące się wprost do rzeczy ze stanowiska czeskiego.

Stanowisko to jest wyłączone, czeskie; kwestja trwania i reformy obecnej instytucji Banku austro-węgierskiego bliżej obchodzi Czechy, aniżeli Galicję. Jakkolwiek liczne są żądania Czech, których zaspokojenie mniej lub więcej jest dla nich niezbędnem, to wszakże Czechy dziś już odnoszą wyjątkowe korzyści z Banku takiego, jak jest — że tu wspomniemy chociaż przemysł cukrowniczy, rozrosły w znacznej mierze w skutek staranności i poparcia Banku — i przy mądrej reformie tegoż łatwiej niż my osiągną, aby ożywcze soki cyrkulacji bankowej podtrzymywały należycie wszystkie inne gałęzie rozwoju ekonomicznego kraju, gdyż są z tym Bankiem, jako instytucją, bardziej niż my, zrosli organicznie. U nas reformy musiałby być bardzo głęboko sięgające w składzie i organizacji tego Banku, aby zwykłe środki: jak powiększenie dotacji i filii, wystarczyły nam mogły do rzeczywistego rozwoju ekonomicznego kraju, dały rzeczywiste korzyści — my więc będziemy się musieli oglądać za specjalnymi, właściwymi dla nas żądaniami, jeżeli Bankowi ma być odnowiony przywilej. Dyskusja nad tem powinna się odbyć u nas wczesna i gruntowna, a odbyć w domu u siebie niejako, aby jej nie komplikować postronnymi kwestjami.

Żądania Czechów, w kierunku takim, jaki jest wyrażony w postulatach Izby handlowej praskiej możemy mniej więcej popierać, chociażby ze względu politycznego, i domagać się zastosowania ich do Galicji, zastosowania ścisłego pod względem bankowo-politycznym, bo ten ostatni względ pozostanie w każdym razie żywotnym, i tośmy winni stanowisku naszego kraju w Austrii. Staranie jednak całe zwróconem być powinno ku temu, aby określić sobie samym nasamprzód, a następnie czynnikom interesownym te dążenia i żądania w sprawie bankowej, których zaspokojenie przyniesie rzeczywistą pomoc dla rozwoju ekonomicznego kraju.

Mamy instytut utworzony z specjalną misją podniesienia i rozwoju ekonomicznego kraju, Bank krajowy. Od niego powinna wyjść inicjatywa tej dyskusji, on pierwszy powinien określić nasze żądania w sprawie odnowienia przywileju emisyjnego Banku państwowego, ze stanowiska praktycznego. Dotąd poruszenia kwestji z tej strony, nie czujemy w dyskusji, jaka się i u nas toczy.

Przy rozprawach nad sprawami nieaktualnymi w martwej porze roku, nie ponieśliśmy dotąd szwanku publicznego, dzięki pewnej podniosłości w traktowaniu spraw publicznych, jaka się i u nas zaczyna wyrabiać. Przy tej wszakże sprawie, dotyczącej najważniejszych interesów materialnych kra-

jowych i szwanku trudno się będzie ustrzedz, i nie pójdzie się drogą wiodącą do pożytku rzeczywistego, jeżeli dyskusja publiczna nasza nie będzie regulowana inicjatywą i wpływem tych, co za pomyślność ekonomiczną kraju, w szerokim znaczeniu słowa, są odpowiedzialni.

Czekamy!

Korespondencje „Gazety Narodowej”.

Warszawa d. 28. lipca.

Zastój ogólny w życiu społecznem, towarzyskim i ekonomicznem nigdy się tak wybitnie nie zaznaczał jak w bieżącym lecie. Każdy z troseć co chleb powszedni, myśli tylko o kawátku chleba, a zdają się go nie nie obchodzić sprawy publiczne; jednym słowem, nigdy Warszawa nie wyglądała tak apatycznie, jak się to teraz dzieje.

Prawda, że do tego stanu wiele przyczynia się i tak zwana ogórkowa pora, podczas której wszyscy odpoczywać się zdają, ale i to co jest, nie bywało u nas nigdy.

Po wystawie sklepy świecą pustkami, narzekania na ciężkie czasy zdwoiły się jeszcze, a tych jasnych promieni budzących życie coraz mniej na naszym widokregu.

Dziennikarstwo jedno rusza się jak może i czyni wszystkie wysiłki, aby życie budzić; niestety jednak to budzenie życia wygląda niby dolewanie opium do napojów życia, bo ani mu może stworzyć jakiegdyś program, a niezarne uświadczanie jednostek na skarcenie tylko zasługować mogą. W ogóle dowiedzioną jest rzeczą na przykład, że u nas dzienników zawiele, jedne i te same kierunki przekonań mają po kilka organów, ztąd liczba czytelników się rozprasza bez pożytku dla jednej i drugiej strony.

Teraz naprzykład, jak zapowiadają dzienniki i prospekt, ma powstać świeży organ pod redakcją p. Walerego Przyborskiego p.t. *Chwila* i jako sztandar swojej działalności wywiesić podobno panslawistyczną barwę.

Pan Przyborski należy do kategorii młodych nie orłów ale wprawdzie zdolnych literatów, jego przekonania polityczne były zawsze nieokreślone już choćby z tego względu, że umiał być redaktorem postępowego, a następnie konserwatywnego dziennika. Człowiek to zresztą dobry, z gatunku tych pocziwców, u których ostatni mówiący zawsze ma rację.

Nieszczerście mieć chciało, że takim ostatnim mówiącym do p. Przyborskiego był i jest niejaki p. Teodor Wierzbowski, znany wam utylitarysta, który parę lat temu przyjął w uniwersytecie warszawskim docenturę literatury polskiej po Chmielowskim i zgodził się na wykład w języku rosyjskim wbrew opinii i woli całego społeczeństwa.

Utylitaryzm ten p. Wierzbowskiego natchnął myślą p. Przyborskiego do stworzenia organu, propagującego panslawizm.

Pan Przyborski wniósł podanie do wydziału prasy o koncesję i za protekcją p. Hurki, a podobno i potężniejszych protekcji, taką uzyskał. Faktom tym sam zresztą redaktor i wydawca nie zaprzecza (!).

Wielki organ miał już koncesję przed półtora rokiem, zabrakło mu jednak naiwnych, którzy na tego rodzaju przedsięwzięcie chcieliby dać grosz jaki i z powodu tej drobności sprawa ta zawieszona została aż do obecnej chwili, która szczęśliwie ma być podobno od swych poprzedniczek i urodzić dziennikarskie dziecię, o którym bym z całą przyjemnością nie wspomniał, gdyby nie konieczność karcenia tego rodzaju wybrków jak na zastługą i gdyby nie przekonanie, że te uwagi zwróca z drogi p. Przyborskiego, na którą wejść pragnie, drogi, która że nie tylko szkody ogólni wyrządzi, ale i jego samego z drogi obywatelskiej sprowadzi. Zadobre imię ma

dotąd pan Przyborski, aby go mógł tak lekceważyć.

Już sama ta okoliczność, że cenzura bez wyraźnego programu „zgody” projekt wpuścić mu nie chciała, powinno otworzyć mu oczy i wskazać, że wchodzi na niebezpieczną ścieżkę, z której powrotu nie ma. Pan Przyborski powinien wiedzieć, jak u nas drażliwym jest społeczeństwo na te rzeczy i obliczyć skutki nieaktownych wystąpień dziś zwłaszcza, gdy przy zgodzie z rosyjskim narodem jedna strona posiada bat w rękę i jego ofiaruje, a od drugiej do zgody grzbiutu tylko wymaga.

Tyle o *Chwili*, dla której przesyłamy najgorętsze życzenia, aby się w czas opatrzyła i była tylko projektem na chwilkę.

W tych dniach miałem sposobność rozmawiać z jednym z dygnitarzów moskiewskich, przybyłym z Petersburga. Naturalnie, że pilnie i bacznie rozpytywałem go się o stosunki, w których doskonale był poinformowany. Od niejakiego czasu w wielu miejscowościach Rosji powtarzają się bezustannie pożary. Wiadomą jest rzeczą, że pożary te są dziełem nihilistów, którzy najusilniej zwrócili całą swoją działalność ku temu, aby stworzyć największą ilość głodnych, i tym sposobem przyspieszyć wybuch socjalny. W wyższych sferach petersburskich, jak mnie zapewniał ów dygnitarz, nikt się również inaczej nie zapatrnie na obecną działalność rządu, jako na niesłychanie sprzyjającą nihilistycznym zamiarom. Zastój ekonomiczny ten jeszcze większy, a rząd ze swej strony dokłada wszelkich staran, aby ten zastój powiększyć przez podnoszenie podatków, utrudnienie produkcji itp. Wychowani pod liberalnymi rządami Aleksandra II. naturalnie nie mogą te wyższe sfery przyjąć jako dobrodziejstwa, dążenia rządu do zubożenia Rosji, z drugiej strony jednak potęgą „Pobiedonoscewych i Kalkotowych” jest tak wielką, że wypowiedzieć to zdanie otwarcie carowi nikt się nie ośmiela, a szare gęsi rządzą się w ohydny sposób. „Dodaj pan do tego jeszcze zdarta aureole z głowy carów dla ludów przez Żelabowa dla ciemnych mas, które dotąd uważały za nieetykalną świętość, a będzie pan miał przybliżone pojęcie o tem, na jakim stojmy wulkanie. Jedynym pocieszającym u nas objawem jest nienawiść ku Niemcom, jaka się i u tych co rządzą przejawia, i dlatego można mieć wszelką nadzieję, że nowa chęć oszukania nas ze strony ucziwego meklera, jak to miało miejsce w Słerniewicach, padnie na grunt całkiem mu nieprzyjazny.” Tyle z Petersburga.

Na naszym warszawskim bruku nie nowego nie ma. Hurko powrócił, jak już wam donosiłem, a pałac w Lubochenu tapicerzy warszawscy szykują z wielkim pospiechem.

Świeżą ofiarą zemsty pana Hurki, a raczej pani Hurkowej, padł pan Sergiusz Muchanow. Były oberpolimajster, były prezes teatrów warszawskich, były mąż pani Kalorzi, a ostatecznie intendent pałaców carskich. Komedje prawdziwie opowiadają ludzie o zatagarach, jakie miały miejsce pomiędzy p. Muchanowem a panią Hurko o tyżki, dywany, talerze i inne porcelanowe naczynia, przeznaczone do użytku cara i zostające pod zawiadywaniem Muchanowa, a które konieczność używać chciała pani Hurko.

Przez całą arystokrację rosyjską Hurkowie a szczególnie ona zaliczani są do parwniuszów, dorobkiewiczów (z tej też racji i sama carowa nienawidziła ma tej pany, i jak niemiennie i z powodu jej zupełnej niearystokratyczności się obejściła w salonie?). Muchanow, jako arystokrata z urodzenia, niemilem okiem patrzył przy każdej sposobności na manifestujące się to parwniuszowskie usposobienie, i na każde wezwanie pożyłki żądał piśmiennych odeszów; to drażniło panią Hurko, i w końcu Muchanow dostał dymienie. Pani ta w dodatku jeszcze miesza się do wszyst-

*) Pani Hurko, panna de Salias z domu, córka autorki znanej pod pseudonimem Ewgenii Tur, obracała się niestety w najpierwszych towarzystwach Francji, gdzie niestety spotykała się także z wieloma rodkami naszymi. (Przyp. red.)

NIEZNAJOMA.

Nowelka.

przez

KRYSTYNĘ.

(Ciąg dalszy).

Wtem weszła pani Sulimska, uśmiechnięta, szczęśliwa, podając Rozmarję jak aniołek śliczną dziewczynę, obcisniętą w haftowane poduszki i różnane wstążki. Widok ten zagasił żary oczów, które już miały podpalić ten szczęścia domowego przybytek, opamiętała ją przyszłość tego niewiniątka, któremu byłaby odebrała ojca; odwróciła się więc od pana Sulimskiego i suchym, urwanym głosem wymówiła:

— Nietylko wieczór, ale nawet w dzień nie pywałam nigdy na jeziorze Lemańskim.

Dziecina uśmiechnęła się, jakby dziękując za poświęcenie się dla niej. Rozmarja uściśnięła namiętne dziecko, a tży wielkie, ciężkie, jak ostatnia ofiara, spadły na głowę dziewczęcia. Zbawieni zostali wszyscy, a dusza matki Rozmarji cieszyła się na wysokościach, odbierając sowing nagrodę za zasady poświęcenia i zacięności, które od małego wpajała w duszę swej córki.

Rozmarja spaliła mosty za sobą, wyparła się siebie, i już w tej roli teraz utrzymywać się musiała na zawsze. A było to jej coraz cięższe; widziała, że w panu Sulimskim powstało wątpliwość, które już teraz zbijać jej się należało.

Cóż to za fatalność nad nimi zawisła! Jedynem uczuciem, taką sympatją wiodenim, oboje żyć się nie mogli w życiu, aż dopiero wtenczas, kiedy było za późno!

Pani Sulimska widząc Rozmarję rozrzuconą, ścisnąjącą dziewczynę, szczęśliwą z jej miłego wzruszenia, rzekła:

— Bądź pani chrestną matką naszej dzie-

ci, to mam życzenie, którego wymówić nie śmiałam. Mówiła, że dzieci do chrzestnych rodziców bywać podobne, o, gdyby nasza dziecina częściej pani przymiotów mogła posiadać!

Rozmarja wróciwszy do domu, zlamana była tyłoma walkami i wrazeniami, lecz udała się zaraz do kaplicy, jak już nazywano pokój nieboszczyka pana, i tam modłać się gorąco, dziękowała Bogu, że nie uległa tak wielkiej pokusie, nie zrujnowała szczęścia tych dwojga ludzi, lecz jak owa Parka z salonu poznańskiego snuć im chciała pasmo dni najszczęśliwszych, choćby przedzą własnego życia.

Sylwia, badając Rozmarję z miłością, widziała wielką w niej zmianę, jak stała się prawie milczącą, jakąś rzewną, mianowicie widząc małe dzieci. Rozmarja oddawała się teraz więcej jeszcze pochłonięta poczynkom, leczeniu chorych, a w końcu dla poznania kraju poczęły z Sylwią zwidzać bliższe i dalsze strony Wołynia i Podola.

IX.

Włodzimierz prawie ciągle siedział teraz na wsi. Ostatnimi laty przebywając więcej czasu w Poznaniu, trochę zaniedbał dom i gospodarstwo. Wziął się więc, i to z jakąś niezwykłą ochotą do upiększania ogrodu, zdołał pokonać w różne nabytki sztuki, które nagromadził w podróży — doś, że czas schodził mu szybko, pomimo że myślał tęskna gdzieś daleko na wschód odlatywała.

Pewnego razu przyniesiono mu z poczty nieznaną ręką pisaną list, który go mocno zajął. Pocałował go, a twarz, gdyby pod promieniem słońca, rozjaśniła mu się cudownie.

List był od Sylwii.

„Szanowny Panie!

„Nie pisałam dotąd, bo pisać nie lubię, a zwłaszcza czeszych frazesów. Lecz od jakiegoś czasu zaszły u nas zmiany, o których warto donieść.

„Uspokobienie pani Rozmarji zmieniło się zupełnie — czy na dobre, nie powiem panu, bo

sama odgadnąć nie mogę, — może pan to lepiej potrafisz odemnie. Robi ona na mnie dziś wrażenie osoby, którą silna gorączka nagłe opuściła. Nie ma już w niej tej sprężystości męskiej, która jej taki odrębny charakter nadzawała, nie ma tego motoru, który przewodziłby działaniom. Zrobiła się powolną, słodką nawet, że tak powiem, apatyczną.

„Już nie uganiam na wierzchołku po całych dniach samotnie, co mnie w desperackich strachach nia nieraz wprowadzało, a najważniejsza kardynalna zmiana zaszła tu, że nieczego nie szuka.

„Byliśmy w Zytomierzu; nie wiem, czy widziałeś przechoźniów, — nie spojrzała na nikogo nawet. W teatrze to samo, publiczność nie istniała dla niej wcale, ale też uważam, że jej także teraz nie żywo nie zajmuje. Patrzy na świat zinnymi oczyma, bo patrzeć musi; dla przyjaciela może nie zamarało uczucie, bo kiedyś od niechcenia wymówiła: „Czy Włodzimierz zapomniał o nas, że też nie pozdrowi słowem od tak dawna?”.

„Już nie mam po tem ostatnim słowie nie panu donieść, jak tylko przestąpi moje życie w wyrazy.

X.

Stary kamerdyner, który jeszcze był chłopcem u rodziców pana Iłńskiego, dawnym o byczajem układając pachnące zielone siano pod obrus do stołu na Wigilię Bożego Narodzenia, mruzczał sobie coś ciągle niezadowolony, gdy młody lokaj podawał talerze. Ustawiał je ciągle, obliczając, i mówił już głośno do siebie: „Tak być nie może nie do pary, ale kogo tu wyrzucić? Obrazi się na mnie zaraz, skoro zwyyczaj domu każe, aby domownicy zebraли się na wie-

czere. Oj! źle będzie, ale jaka na to rada? Może ktoś nie dopisze, albo Pan Bóg kogo zjawi. Ale to ostatnie już nie, bo kobyły się trafiały w taką porę? Czas okropny! Tam leje jak z cebra, a naprzemian śniegiem mrozi. Powtóre za nieboszczyków, to prędzej tak się zdarzyło, że

krewniak jaki na święta przyjechał choćby i nieproszony. Ale teraz, to co innego, do młodej pany nikby nie śmiał tak się zapędzać.”

Biedak zastawiał stół, już miano niezadługo wnieść wazę, a jemu koncept nie przychodził, jakby tu figlem zająć i kogoś cofnąć. Chłopiec niechętny pisarzowi szeptał mu, aby go niby zapomniał, wcale do stołu nie zaprosił — podobna się staremu ta myśl, bo go sam także nie lubił, naraz krzyknął na chłopaka:

— Cicho mi być — i nadstawił ucha, jak strzalec, gdy w lesie strzały posłyszysz, badając, z której strony głos niesie. A odgłos trąbki rzeczywiście zbliżał się szybko, już tuż tuż trąbiło koło werandy.

— Wszelki duch Pana Boga chwali — powiedział stary — gość jedzie! I rzucił się do drzwi z młodzieńcem jeszcze zapalem, bo mu tak na rękę, że ktoś właśnie przybywał.

W przedpokoju już lokaj zdejmował futro przemokłe z dorodnego męczyzny, który sportrząszczył staruszką, podchodząc ku niemu z wielką dobrocią i uprzejmością powiedział:

— Zapomniałem się bardzo, może mi już nie wypada pokazać się waszej pany?

— Nie znam pana; widzę, żeś pan z daleka, ale powiem, że nigdy może w życiu nie przybył panie i nie przybędziesz w lepszą gdzie porę, jak dziś do nas.

— Doprawdy — a dla czego?

— Bo mi brakowało jednej osoby do wigilijnego stołu, a tak będzie do pary. Włodzimierz biorąc sobie za dobrą wróżbę taki prognostyk, w nadmiarze radości objawiający się staruszką ręką, wcisnął mu coś w dłoń, mówiąc:

— Niechaj święte Twoje słowa będą, starcze, i wszedł do salonu.

Stary zaś powiedział: „Aha! terazem w domu, widzę co się święci”, a roztworzywszy drzwi, gdy mu błysnęło przed oczami parę sztuk złota, z rozjaśnionem okiem powiedział:

— Widać pana po cholewach, daj mu tam Boże, nam pana trzeba.

A wszedłszy do jadalnej sali, postawił na stole srebrny serwis, kandelabry odmiennie, to i owo dla świętosci dodał, a mruzczał ciągle: „Trzeba takiego wspaniałego gościa i przyjąć, i wystąpić także po pańsku.”

Rozmarja rozmawiając z księdzem proboszczem, usłyszawszy już blisko trąbkę, myślała, że szafeta z życzeniami od ojca. Gdy jednak nie oddawano listów, wysłała do drugiego salonu i tam spotkała się z Włodzimierzem. Twarz jej oblała się lekkim rumieńcem zdziwienia z takiej niespodzianki. On zaś ująwszy jej rękę, zapytał z czułością:

— Czy pani przyjmie pod swój gościnny dach podróżnego, zbłąkanego w tych stronach?

— Przyjemniej byłoby mi z pewnością przyjmować dawnego przyjaciela, przyjeżdżającego umyślnie, by złączyć się z nami opłakiem.

— Niech już pani, czy pierwszego, czy drugiego, tylko przyjmie łaskawie.

Sylwia uradowana wbiegła z pospiechem i podając rękę rzekła:

— Jakże pan dobry, żeby dzisiaj przyjechał! Jakże się bardzo cieszę, że pana widzę u nas, na tym nieco pustym Wołyniu.

Podano niebawem wieczerze, przed którą Rozmarja podała przybytek opłatek, z domowymi miłzawczy się jeszcze rano.

Podczas wieczerzy ton był poważnie nastrojony, gdyż wszyscy oficjalnie zasiadli do stołu. Włodzimierz tak kierował rozmową, że każdy w niej jakiś udział brał. Nie tak, jak to najczęściej bywa, gdy państwo między sobą się bawia, a i to rozmawiając po francusku, oficjalnie niby na wspólną zaproszeni ucztę, biorą tylko w niej udział czysto dekoracyjny.

(D. n.)

kiego na czym zna się i nie zna; teatr jest pod szczególną jej opieką. Teraz naprzykład kazala zaangazować p. Mysze, który od czasu śpiewu moskiewskiego w klubie zyskał jej zupełną łaskę, za 10.000 rs. rocznie. Suma to, jaka teatr ruinować musi, zwłaszcza, że mu cofnięto subwencję. Niedolęży zaś Gudowski nie umie przy tych okazach wszystkich znaleźć dostatecznej siły oporu, i oszczędza na innych więcej zasłużonych artystach, nie mówiąc już o całem niezadowolenu i niedołężnem prowadzeniu tak pod względem artystycznym jak i administracyjnym teatru.

Przegląd polityczny.

Lwów d. 1. sierpnia.

(Zapowiedź konferencji ministrów anstrjackich i węgierskich w Wiedniu w pierwszeń połowie września. — Oświadczenie biskupa Strossmayera, że złoży wizytę banowi Chorwacji. Pielgrzymka do Welehradu. — Po wojnie celnej — unia celna. Podróż p. Bratiana via Budapeszt. Wiedeń do Marienbadu i wysnuwane żąd wniośki. Poprawka *Pest. Lloyd*. — Burzliwe sprawy w francuskiej Izbie deputowanych nad 12-milionowym kredytem na Madagaskar. Mowa dep. Clémenceau przeciwko Ferry'emu. Zamieszanie w Izbie. Oświadczenie prezesa gabinetu Brissona. — Prasa rosyjska o ukraińofilstwie).

Prezydent ministrów węgierskich, p. Tisza, udaje się, wedle komunikatu *Polit. Corresp.*, w połowie sierpnia ponownie do Ostendy, gdzie zabawi trzy tygodnie. Bezpośrednio po jego powrocie rozpoczyna się we Wiedniu co roku o tym czasie odbywające się konferencje ministrów europejskich. Ze względu na następni majni przedtem zjazd hr. Kalnokyeja z ks. Bismarkiem, narady te będą miały rozstrzygające znaczenie, ułożonym bowiem na nich zostanie nietylko program prac parlamentarnych i przedłożenia dla delegacji, ale także główne zarzysy ugody finansowej. Na konferencje wiedeńskie przybędą ze strony węgierskiej oprócz p. Tiszy także ministrowie hr. Szapary i hr. Szechenyi.

Wiadomość, że biskup Strossmayer zamierza złożyć wizytę banowi Chorwacji, hr. Khuen-Hedervary'emu, potwierdza się. Ks. biskup oświadczył, że odwiedzi bana w połowie sierpnia, dodając, że pragnął to już dawniej uczynić. Gdy mu tylko zdrowie pozwoli, zamysla udać się do Welehradu, jak to zapowiedział w liście pasterskim. Atoli o gronadnej pielgrzymce z Chorwacji i Sławonii, na której czele stałby biskup, nie może już być więcej mowy.

Podczas gdy do niedawna cała Europa rozbrzmiewała hasłami wojennemi na arenie polityki celnej — zeszła dyskusja w tej materii obecnie na inne zgoda tory, więcej idylliczne, mniej bądź cobądź nieprzyjazne. Od Berlina — bo już to ztamtąd zawsze musi wyjść wszelka inicjatywa — aż do Bukaresztu mówi dziś wszystko o unii celnej, choć, co prawda, w sposób nieco humorystyczny. Tak np. łączą z temi planami zamierzoną podróż prezydenta ministrów rumuńskich, p. Bratianu, do Marienbadu. Bez wątpienia wstąpi p. Bratianu do Budapesztu i Wiednia, przejeżdżając przez stolicę Węgier i Austrii, nie omieszka też przy tej sposobności zetknąć się z kierownikami polityki austro-węgierskiej, poruszy — być może — nawet motywy handlowo-polityczne — nie należy jednak mimo to wyciągać z tej okazji wniosków za daleko idących.

„Bądź co bądź — powiada, omawiając tę sprawę *ester Lloyd* — mylonoby się bardzo w Bukareszcie, gdyby uregulowanie stosunku Rumunii do Austro-Węgier łączył chciano z projektowaną unią celną dwu mocarstw środkowo-europejskich. Związek celno-polityczny Austro-Węgier z Niemcami jest sprawą, która w najlepszym razie zakończoną być może w czasach późniejszych? — Red. *G. N.*), podczas gdy porozumienie Austro-Węgier z Rumunią na podstawie zwykłego traktatu jest sprawą bezpośredniego i praktycznego znaczenia.”

Izba francuska była znowu onegdaj widownią bardzo przykrego zajścia. Rozprawy toczyły się nad kredytem madagaskarskim przy licznyim udziale posków i przepelnionych galeriach.

Wszedł nasamprzód na trybunę Clémenceau, aby w długiej mowie zaatakować nietylko Fer-

ry'ego za jego wywody w sprawach polityki kolonialnej, ale także i obecny gabinet. Z początku słuchano go dosyć spokojnie i nie przeszkadzano zgół. Jedynie lewica skrajna darzyła swego swego członka oklaskami. Dopiero, gdy ataki jego i zarzuty, czyniona przeciwnikom, stawały się ostrzejszemi, począł się rodzić zwolna niepokój w Izbie, aż wreszcie przyszło do takich sen, wybuchów namietności, hałasów i wyzywań osobistych, jakich nie było od czasu upadku Ferry'ego.

— Polityka kolonialna Ferry'ego — mówił Clémenceau — nie da się niczem usprawiedliwić. Powiedziano, że ona była koniecznością — nie, ona niczem innem nie była, jak tylko teoria akademicka. Co w pewnych warunkach jest dobrem, w zmienionych przyniesie może zgubę. Gdzie dowód, że Francja potrzebuje od r. 1885. szukać nowych kolonij? Mogą one tylko ruinę na nas sprowadzić.

Clémenceau wskazuje następnie na rozmaite objawy ze strony kraju, zwrócone przeciwko polityce Ferry'ego, a krytykując postępowanie większości i przypominając pewne kroki jej przewodców, które poczynili u Ferry'ego, woła:

— To było szaleństwo!

Już przedtem dały się zauważyć w centrum (oportunisti — gambettyści) niepokoje i rozdrażnienia, podczas gdy skrajna lewica i prawica oklaskiwały mowę. Słowo „szaleństwo” przepelniło jednak miarę cierpliwości przeciwników, i dało sygnał do gwałtownych sen. Nasamprzód Ferry zerwał się ze swego siedzenia i zawołał, zwracając się ku Clémenceau:

— Tak, szaleństwo, ale z pańskiej strony!

Centrum na to wybucha oklaskami, jeszcze się jednak te nie uciszyły, gdy skończył Cassagnac, jak opętany, i całą siłą potężnych swoich piersi krzyknął do Ferry'ego:

— Milcz pan! Tego już za wiele! To bezwstyd!...

Teraz rozpoczął się hałas na dobre. Sto jakich głosów domaga się przywołania Cassagnaca do porządku. Krzyki trwają kilka minut. Wszyscy posłowie przyrzwali się z krzesel, przyskakując do siebie co chwile z zaperzonemi obliczami i zaciśniętymi pięściami. Deputowanych Langlois'a i Clovis Hugues'a musieli przyjaciele przycisnąć, aby się z sobą nie pobili. Dzwonek prezydenta pracuje tymczasem bez przerwy, ale zgół bezskutecznie.

Rozsądnijszym członkom Izby udaje się wreszcie perswazją przywrócić jaki taki spokój. Prezydent udziela Cassagnacowi nagane, poczem Clémenceau, który przez cały czas zachował po zdrowiu godny spokój i zimną krew, mówi dalej:

— Zanim opuszczę trybunę, muszę odeprzeć legendę, którą chciano wymyślić z okazji upadku Ferry'ego. W poszczególnych grupach deputowanych toczyła się dyskusja tylko nad tem, czy Ferry upaść ma przed uchwaleniem kredytu 50-milionowego, czy potem. Co do upadku samego panowało zupełne porozumienie. Zaprzeczy mi kto może? Nie ze skrajnej lewicy wyszedł też wniosek oddania Ferry'ego w stan oskarżenia.

Na te słowa dały się słyszeć ironiczne okrzyki w centrum, poczem Clémenceau mówi dalej wzburzony:

— Ten, co podniósł to oskarżenie, jest mężem, który był w ogniu i którego uchwalono pochować kosztem narodu. Maż ten zapytał: „Czyż nie znajdzie się nikt, ktoby oddał Ferry'ego w stan oskarżenia za tyle upokorzeń i nieszczęść, jakie spadły na Francję?” Chciałbym widzieć, czy p. Ferry będzie miał odwagę wziąć udział w pogrzebie admirała Courbetaila!...

Wśród ogromnej wrzawy i oklasków oświadcza w końcu Clémenceau, że ma zaufanie do obecnego rządu, ale chciałby wiedzieć, czy to jest rząd Brissona, czy Ferry'ego.

Izba nagle się ucisza, oczy wszystkich zwracają się na prezesa ministrów, który też powstawszy z miejsca, odzywa się w te słowa:

— Prosiłem już Izbę, aby się nie zajmowała tem, co już minęło, bo to nie przynosi nam żadnego pożytku. Odwołuję się do wszystkich grup republikańskich w imię jednoci. Nie chcę w to uwierzyć, aby ta jednoci była iluzją... Rząd domaga się 12-milionowego kredytu na Madagaskar. Aby usprawiedliwić to żądanie, nie potrzeba tu przywozić żadnych teorii o polityce kolonialnej. Należy tylko zrozumieć, gdzie jest interes Francji.

„Rząd nie jest ani za porzuceniem dotych-

czas nabytych kolonij, ani za nowemi zdobyczanmi — chce jedynie utrzymać to, co już Francja posiada, i urządzić, aby kolonie kosztowały jak najmniej, a wniosły dochodu — jak najwięcej. Rząd zastanowił się szczegółowo nad tą sprawą i przedłożył wnioski odnośnie nowej Izbie. Obecnie jednak proszę imieniem rządu o zakończenie dyskusji nad tym przedmiotem, która wywołać może nowe zajścia.”

Mowę Brissona przyjęto przeciętnie ze wszech stron oklaskami, poczem Izba uchwalała żądany kredyt 291 głosami przeciw 142.

Z powodu artykułu pisarza rosyjskiego Pypina o ukraińofilach podniosła się szeroka dyskusja w prasie rosyjskiej, wypływająca z niechęci uznania ukraińofilstwa w tej nawet formie co p. Pypin, to jest jako prowincjonalizmu rosyjskiego. *Kijewlanin* występował naturalnie najnamietniej (bo jest po to). Ustęp końcowy jego wywodów w kilku artykułach zacytujemy jako wyborną ilustrację, czego spodziewać się mogą naiwni, marzący jeszcze o jakimś duchowem pobratymstwie z Wielkorusją.

Tutaj, mówi organ urzędowy południowo-zachodnich prowincji, działalność ukraińofilów nie jest zbyt rozległa, ale bardzo pomysłowa w propagowaniu dwóch celów, odrywania młodzieży od zajęć poważniejszych i rozbudzania wśród tejże młodzieży ducha gromkowskiego i chlubińskiego się grubiańskim postępowaniem. Urządza się jakieś przedstawienie amatorskie albo koncert ukraińofski, całe dziesiątki studentów i studentek miesiacami opuszczają wykłady, dla prób i repetycji. Ukazywanie się na owych przedstawieniach, w kostiumach ludowych i dziegieciem wysmarowanem obuwii i t. d. należy do dobrego smaku, również jak szalone okrzyki i domaganie się powtórzeń. Nie raz już była mowa o tych niefortunnych wybrzykach, nie więcej pomoże nowa o nich wzmianka. Trudno przecieć zamieścić, że chociaż fakta te, same w sobie są nie nieznaczącemi drobnościami, *en masse* nader zgubnie działają, rozrzucając w młodzieży instynkta *chacholskie* (*sic!*), zmuszając ją do fałszywego chlępienia się, że zachycwa się tem, czem na serio zachwycać się trudno, gdyż uwyro ukraińofskie są prawie wszystkie lichie i niezdarne, a zachycywanie się niemi, jest niewątpliwie objawem arcy-sztucznym.”

W końcu *Kijewlanin* dochodzi do takiego wniosku:

„Z jednej strony, ukraińofilstwo okazuje się jako dążność, blisko pokrewniona z dążnościami antipadstwowemi; z drugiej, daje ono możliwość wszystkim niemożliwym zerom społecznym, odgrywania roli „męczenników za miłość ojczyzny” i pod tą pokrywką, zyskiwania popularności w kołach latwowiejnej młodzieży.”

Warszawskiemu Dziennikowi i to ocenienie działalności ukraińofilów wydaje się za delikatnem, że swej strony dodaje jeszcze taką uwagę zmierzającą wprost do celu:

„Uznając solidarność w utworach naszych kijowskich i halickich ukraińofilów, u trudno zaprzeczyć istnieniu tej solidarności, okaza się, iż treść ich dazeń — przypomina działanie Mazeppy — no, a ten sposób działania, jest nietylko blisko” ale bardzo, nadzwyczaj blisko pokrewnionym ze zdradą!...”

Kronika miejscowa i zamiejscowa.

Lwów d. 1. sierpnia.

* **Stan powietrza.** Obserwatorium szkoły politechnicznej donosi:

Dzień wczorajszy był pogodny przy zmiennym stanie nieba i wietrze północno-zachodnim. Średnia temperatura dnia była 13,„, najwyższa 19,„, najniższa dziś z rana 9,„ C.

Prognoza na dobę następną od 12. godz. w południe d. 1. sierpnia: Przy wietrze przeważnie zachodnim i średniej temperaturze sierpnia (16,„ C.), niebo przeważnie czyste, wilgoć powietrza się zmniejsza, pogodnie.

* **Arcyksiążę Albrecht** przejechał wczoraj przez Lwów, udając się do Czerniowiec.

* **P. dr. J. Ochorowicz** wyjechał wczoraj z Warszawy, udając się do Antwerpii, a następnie na dłuższy czas do Paryża.

* **Maniawania.** Rada szkolna krajowa zamianowała Aleksandra Gustawa Loewla, rzeczywistym nauczycielem szkoły etatowej w Bylicach, a Stanisława Martusiewicza w Rzędzianowicach.

* **Na miejscu stracenia** s. p. Teofila Wiśniewskiego zebrała się wczoraj, jako w rocznicę śmierci spora liczba osób, gdzie przed krzyżem rzeźpiscie iluminowanym, odśpiewano pieśni patriotyczne.

* **Umundurowanie urzędników kolejowych.** Z powodu rozporządzenia, aby urzędnicy kolejowi pełnili swe funkcje służbowe w mundurach, rozpoczęła się silna agitacja przedsiębiorczych Niemców o otrzymanie tej dostawy. Nasi krawcy wprawdzie nie zasympają tej sprawy, ale nie dość zdaje się energicznie do niej biorą. Wczoraj byli pp. Mikułiński i Platowski z próbą u p. dyrektora Śladowskiego o poparcie w utrzymaniu tego przedsięwzięcia u p. Śladowskiego, jak zawsze, tak i tym razem, okazał się dla sprawy życzliwym i oświadczył, że usilnem będzie jego staraniem, by dostawę mundurów otrzymali krawcy — nie wiadomo nam jednak, aby poczyniono jakie w tej sprawie kroki u br. Czedlika, prezidenta dyrekcji kolei skarbowych.

Energicznie tylko a wspólne i łączne działania może sprawić, żeby i ta dostawa nie wymknęła się do Wiednia — zdaniem więc naszym, powinnyby krawcy zawiązać w tym celu spółkę i razem o wspomniane przedsiębiorstwo się ubiegać.

* **Przeciw próżniactwu i włóczęgostwu.** Od d. 27. lipca zaczęły obowiązywać dwie ustawy, a to: jedna zmieniająca niektóre paragrafy kodeksu karnego i dawniej ustawy o włóczęgostwie, i druga o zakładaniu domów przymusowej pracy i poprawy. Pierwsza stanowi, że kto bez zajęcia i pracy, będąc o niej zdolnym, błąka się i nie może wykazać się z posiadania środków utrzymania, lub że uczciwie o ich zarobienie się stara, ten ma być jako włóczęga karany aresztem od 1. do 3 miesięcy. Ustawa ta przyznaje zarazem gminom prawo osobę taką zmusić do pracy, tj. dać jej zajęcie za wynagrodzeniem lub wyżywieniem, a jeśliby wzbraniała się przyjąć pracę, sąd ukarze ją aresztem od 8 dni do 1 miesiąca. Wspomniana ustawa przyznaje dalej sądowi możność orzeczenia: oddania przytrzymanego do zakładu przymusowej pracy. Celem ustawy jest usunięcie próżniactwa i dlatego też oznacza ona karę aresztu od dni 8 do 3 miesięcy na tych, którzy na publicznych miejscach, od domu do domu zbierają, albo z próżniactwa (a więc nie kaleki) odwołują się do publicznej dobroczynności, jako też na tych, którzy niedorodzonych do żebractwa nakłaniają lub wysylają.

Druga ustawa postanawia, że stosownie do wymogów publicznego bezpieczeństwa mają być w pojedynczych krajach zakładane domy pracy przymusowej. Starania o te zakłady porusza ustawa krajom. Sejmy postanowiły mają, czy takie domy przymusowej pracy i poprawy zakładane być mają przez powiaty i gminy. Do założenia ich — mówi ustawa — państwo przysłyż się stosownie do potrzeby odpowiednim zasiłkiem.

Spodziewać się należy, że obie te ustawy, pierwsza, jeśli będzie należałyce przestrzegana, druga, jeśli jej wykonanie wprowadzą ustawodawstwa krajowe — nie mało przyczynią się dla dobra publicznego.

* **W sprawie wycieczki do Budapesztu** ukazał się niebawem odezwa do publiczności, zachęcająca do licznego udziału; zapisywać będzie się można do 20. sierpnia u prezydenta miasta Lwowa i Krakowa. Wiceprezydent tutejszy p. Mochnacki Edmund, zawiadomił już urzędownie prezydenta Budapesztu p. Gerlowskiego o wycieczce Rady miejskiej na wystawę węgierską.

* **Jak wydalał z Prus?** *Gaz. Toruń.* zamieszcza korespondencję z Wielkiego Leńska w pow. nidborskim na Mazurach:

„Prawie codziennie wyprowadzają tu teraz żandarmi biednych Polaków za granicę w ręce władzy rosyjskiej. Było tu u naszego proboszcza 2 parobków z Polski; tych żandarm za granicę wyprowadził, również i wyrobnika Bogackiego ze wsi tutejszej. We wsi Belku pod Lidzbarkiem zajechali żandarmi do ludzi na pole, wzięli od roboty dwóch chłopów, związali (?) ich, żeby na komorę odstawić. Kobiety pociękały i pokryły się, ale je znalezione i także odprowadzono na komorę rosyjską. Z Zielenia wzięto i wytransportowano Pawłowskiego i żonę jego także, a ta jest tu z Prus rodem. Powiadają tutaj ludzie, że Pawłowski ma tu kawał gruntu i dom, a gdy teraz od wszystkich wzięty, ma rząd własność jego sprzedać (?), kosztą odciągając, resztę zaś Pawłowskiemu wypłacić. Z Rybną podobno 10 rodzin, mężów, żony i dzieci, wyprowadzono za granicę.”

dencji i ułatwiającej przeprawę zdążającym na odgłos powstania do kraju rodakom i ochotnikom francuskim. Na tem stanowisku pozostaje Paszkiewicz aż do października. Wprawdzie na początku czerwca otrzymał nominację na dowódcę szwadronu, lecz niebawem same wypadki ją skasowały*). Na następne wezwanie, aby objął dowództwo nad 8. oddziałem wołyńskim piechoty**), niezwłocznie się stawił, już naprzód kołysząc się tą błogą nadzieją, że niebawem rodzinne, od tyłu lat niewiedziانة powita strony. Bez namysłu porzucił trudem zdobytą posadę, spieniężył ruchomości domowe i w towarzystwie wiernej małżonki podążył do kraju. Znaną są koleje, jakie przechodziła formacja tego mistycznego korpusu ziem ruskich pod dowództwem generała Różyckiego. Nie dziwnego, że przybywszy do Lwowa, Paszkiewicz poprostu osiadł na lodzie, pozostawiając miesiąc cały beczynnym, w końcu za porzucone w Szttrasburgu ognisko domowe, posadę,

*) Nominacja ta brzmi: „Nr. 139 dnia 8. czerwca 1863 r. Naczelną dowódcą sił zbrojnych województwa Lubelskiego i ziem ruskich mianuje majora Karola Paszkiewicza dowódcą szwadronu kawalerji w oddziale obyw. Adama Wyłężyńskiego. *J. Wyszocki.* (L. S.)

**) „Komitet polski w Paryżu. Nr. 428. Paryż dnia 19. września 1863. Szanowny Panie! Ostatnia komunikacja komisarza Rządu Narodowego w Galicji, zawiera w sobie nominację dla Ciebie obywatelu na dowódcę piechoty oddziału Wołyńskiego, korpusu ziem ruskich, wraz z wezwaniem do komitetu paryskiego, aby ten udzielił fundusów potrzebnych na podróż do Galicji. Stojąc się do tego wezwania przesłaćmy nominację i prosimy zarazem, abys zechciał nas zawiadomić, czy jesteś zdecydowany obywatelu, objąć proponowane Ci dowództwo i wiele będziesz potrzebował pieniędzy na podróż. Co się tyczy obowiązku korespondencja komitetu paryskiego w Szttrasburgu, to zechcesz nas natychmiast zawiadomić, kogo przedstawisz na swego zastępcę w razie, gdybyś miał wyjechać do Lwowa. Komitet nasz weździe w takim razie z nim w stosunki i przesle mu stosowne instrukcje. Zostaje z prawdziwym szacunkiem: *Ksawery Gatozewski*, 2gi sekretarz komitetu.”

nice. Co ci ludzie zawinili, nikt tu nie wie, każdy w głowę zachodził, po co porządnych ludzi wydalać, gdy rąk do roboty brak tu wszędzie! Niemcy mi powiadali, że dla tego ludzi z Polski wydalają, iż dzieci swoich do szkoły w pruskim kraju posyłać nie chcieli.”

Jeżeli to prawda, iż kompentent ów donosił że żandarmi wiązali ludzi i jak zbrodniarzy transportują — to zaiste cóż to za okropne nadużycie! Przypominają się ludy dzikie i czasy barbarzyńskie.

* **Lwowski komitet**, mający się zająć losem wydalonych z Prus rodaków naszych, zaprosił do współdziału następujących panów: Śladowskiego, Kłosowskiego, Stonińskiego, Torosiewicza, Szczepanowskiego, Simona, Mikołasza, Kiselkę i Baczewskiego.

Artur hr. Potocki nadesłał na cele komitetu 60 zł.

* **Festyny i wycieczki.** Prócz zabawy ogrodowej Stowarzyszenia „Skala”, o której wczoraj donosiliśmy, jest zapowiedziana na jutro także wycieczka „Gwiazdy” do lasku na Pasiekach. Zaproszenia otrzymać można w biurze Stowarzyszenia.

* **Komu się sprzykrzy?** Wiadomo, jak dalece Czesi od chwili odzyskania praw autonomicznych pracują nad odzyskaniem tego, co wieki niewoli zatary. Rada przedmińska pragskiego zażądała od prngskiego Towarzystwa wyrobów żelaznych, aby takowe wszelkie rachunki i korespondencje przesyłało w języku czeskim. Zarząd fabryki odpowiedział, że manipulacja odbywa się w fabryce po niemiecku, zatem uwzględnić żądania nie może i tylko gotów przysłać przekłady czeskie rachunków. Rada gmina odpowiedziała na to, że w takim razie potrzeby ewe zaspakająć będzie na przyszłość w innym zakładzie.

* **Kapelusze z... papieru.** W handlu ukazały się kapelusze amerykańskie, wytłaczane z masy papierowej. Kapelusze z tego materiału odznaczają się taniością i wrażliwością na wilgoć.

* **Na kolejach warszawskich** sprzedają broszurkę, zachwalającą małżeństwa, zawierane przez pośrednictwo kantorów. Na końcu dodana jest lista szczęśliwych staół, skojarzonych przez agencję Charles w Hamburgu, na których figurują nazwiska i rodzin polskich!...

* **Oszustwo.** Przy Wieliczce, w Kłainie, istnieje fabryka z protokółowaną firmą: „Matzner & Josephstahl, fabryka likierów, rumu, destylarnia spirytusu i fabryka octu”, assekurowana w tutejszem Towarzystwie ubezpieczeń od ognia na 100.000 zł. Do spółki w tej fabryce należą: Wolf Matzner, ojciec, i Josephstahl, zięć Matznera — a pomocnikiem ich w interesie całym był Izydor Matzner, lat 26 liczący, syn Wofla Matznera, a szwagier Josephstahala. Każdy ze współników, jak pisze *Czas*, miał prawo oddzielnego podpisywania weksli, bez znoszenia się z współnikami, korzystał też z tej okoliczności podstępnie młody Izydor Matzner, fałszując weksle i zamieniając je w ostatnich dniach gwałtownie na gotówkę, miał zaś po temu bardzo sprzyjające okoliczności, gdyż firma używała dotąd dobrego imienia, a on zastępował ją na zewnątrz, zawierał układy i inkasował pieniądze na rzecz firmy. Przemysłny Izydor Matzner, który tak był potrzebnym przemysłowi, iż nawet mimo 26 lat, nie uważano za potrzebne pociągnąć go do służby wojskowej, sfalszował kilka weksli, bardzo zreszcie podpisując także tutejszych znanych i poważnych kupców obywateli, a na zasadzie sfalszowanych weksli naraził na szkody krakowskie instytucje finansowe. Jak daleko plan jego sięgał, niewiadomo, lecz zupełnemu jego ziszczeniu przeszkodził dyrektor kasy oszczędności, który wcześniej poznał się na delikatnych a tak sprytnie prowadzonych interesach Matznera i dlatego też kasa oszczędności obronną z tej gry Matznera Izydora wysłała ręką. Niestety Izydor Matzner ulotnił się w samą porę, chociaż komisarz policji p. Jüttner nie zaniedbał wszelkich środków ostrożności, a nieukający mógł uwięzić z sobą najwyżej 20.000 zł. Izydor Matzner znanym był z lekkomyślnego życia i grał grubo w karty. W czwartek też aresztowano i odstawiono do sądu współników firmy Matznera ojca i Josephstahala. Bliższych szczegółów podawać nie możemy ze względu na toczące się obecnie śledztwo.

* **Dyrekcja seminarjum naucz. żeńskiego** we Lwowie ogłasza, iż na rok szkolny bieżący do klasy I. przyjętych będzie tylko 40 uczennic, do klas zaś innych tylko te kandydatki, które już uczęszczały do seminarjum i były uznane za przysposobione do tych klas, przeto przyjęcie do se-

BELWEDERCZYK

KAROL PASZKIEWICZ.

Wspomnienie pośmiertne

skreślił

Dr. J. ŁUKASZEWSKI.

(Ciąg dalszy.)

Po wyleczeniu się w Warszawie z ran, nasz Belwederczyk natychmiast zgłosił się do służby. Przedewszystkiem za bitwę grochowską został odobiony krzyżem „virtuti militari”, a potem przydzielony w stolicy do 4 pułku ułanów. W końcu odkomenderowany w stopniu kapitana na powinęcie do 7 pułku jazdy litewsko-ruskiej, pozostał na tem stanowisku aż do nieszczęsnego końca kampanii, kiedy 21.000 armia pod dowództwem naczelnem jen. Rybińskiego przekroczyła granicę pruską i dobrowlnie broń złożyła. Już przedtem, bo d. 15. września rząd narodowy wydał „odezwę do ludów”, w którą każdy po wpisaniu swego nazwiska się zaopatrzył.*) Oprócz tego Karol Paszkiewicz otrzymał dymisję od naczelnego wodza z posunięciem na stopień majora. Opisał kraj rodzinny wraz z bratem Stefanem; starszy

*) Oryginał tej odezwę oglądaliśmy u s. p. Karola Lewa, polowa arkuśsa jest zatrudkowana po polsku, prawa po francusku. Przy nazwiskach Lelewela i Szanieckiego, dodane po francusku: *nonce de la Diète!* Odezwa brzmi jak następuje:

„Nr. 30. Baczcie na położenie rewolucyjnych obywateli Polski, enota i poświęceniem w sprawie wolności i ojczyzny naradzonych na nieubłagana nienawid nieprzyjaciół! imienia polskiego i niepodległości, postanowiliśmy odezwąć się do uczucia ludów, przyjaciół powszechnej wolności. aby: Obywatele Karela Czeskawa Paszkiewicza sercem braterskiem przyjąć chcieli. Poświęcił on wszystko, co miał drogiego w ojczyźnie, wielkim celem postępującej ludzkości; opiekę jego do ludów należał. W Zakroczynie d. 15. września 1831. *Niemcewicz, Lelewel Joahim*, poseł; *Władysław Ostrowski*, Szański poseł; *Antoni hr. Ostrowski* senator, wojewoda, jener., były dowódcą gwardji narodowej.”

Józef poległ śmiercią walecznych pod Wielkim Dębem, jako oficer 8. pułku piechoty.

Ktokolwiek z nas chce posiadać naukę a mądrość na całe życie, powinien zbadać do gruntu, i przetrawić dzieje powstania listopadowego. Wszyskie przyrwy i cnoty, wady i zalety naszego charakteru narodowego wystąpiły tam na jaw, starły się ze sobą, pasowały się czas jakiś, aż w końcu zwyciężyły nierząd, niesforność i brak wiary w siebie, i rzuciły cały kraj na sroższą niedolę, a przeszło 50.000 wygnańców, istny kwiat narodu, na pastwę powolnego konania na obczyźnie.

II.

Na tuteactwie.

Z upadkiem powstania skończyła się i działalność publiczna naszego belwederczyka. Przeszedłszy granicę pod Brodnicą d. 5. października, sprzedał konie, broń, rzeczy i nie zatrzymując się nigdzie, pospieszał ku Zachodowi. Na jednym z wypożyczków, w Frankfurcie nad Odrą, zdarza mu się fatalny przypadek. Gubi wszystkie pieniądze. Na szczęście spotyka się ze znajomym oficerem, Bernatowiczem, który sam posiadając tylko 300 talarów, oddaje połowę braciom Paszkiewiczom, aby mogli wrócić w Poznańskie dla uzyskania odpowiednich fundusów na daleką drogę. Przybywają do Arsena Kwieckiego, który ich przedewszystkiem najgościnniej podejmuje, a potem w znaczne zaopatruje pieniądze. Niezwłocznie też udają się w podróż, i przez Drezno, Frankfurt nad Menem, przybywają do Francji. Karol zatrzymał się i osiedlił na skraj, w Szttrasburgu. Rozczarowany jałowością swej dotychczasowej działalności tak politycznej jak wojskowej, postanowił sobie nie należeć na emigracji do żadnego towarzystwa ani związku, któreby miały charakter polityczny, czego też święcie dotrzymał. Natomiast zaciągnął się do stowarzyszenia wolnomularzy, któremu aż do śmierci wierny pozostał.

Rozpatrzywszy się w Szttrasburgu, wyszukał sobie niebawem zatrudnienie i wziął się do cięż-

kiej pracy, aż w końcu zdobył sobie sumiennocią i wzorowem postępowaniem posadę urzędniczą przy magazynach kolei żelaznej. Służbą zajęty, prowadził cichy żywot kawalera w małym kołku znajomych aż do r. 1846. Przekroczywszy czterdziestkę i mając już tego rodzaju stanowisko, że utrzymanie żony uważał za zapewnione, zatesknął za ogniskiem rodzinnem i wszedł w związki małżeńskie z Henryką... sierotą po profesorze uniwersytetu we Wiedniu, wychowaną przez dalszą familię we Francji. Z pochodzenia Niemka, duchem Francuska, ukochała całą duszą Polaka-emigranta, o wiele starszego wiekiem od niej i wbrew woli swej rodziny, która niemogąc przeszkodzić temu związkowi, od niej się całkiem usunęła.

Tem ożenieniem wygrał Paszkiewicz na loterii życia los wielki. Pani Henryka bowiem była to kobieta rzetelnie i gruntownie wykształcona, wzniosłego charakteru, wyposażona z natury niewyczerpanemi skarbami serca, któremi darzyła swego małżonka przez cały ciąg żywota swego. Nie zamknęła się przecieć egoistycznie w ciasnem kołku rodzinnem. Przez męża pokochała i jego ziomków, kraj, język, literaturę, słowem, wszystko, co polskie — i o dziwo! pod technieniem ożywezem jednej niewiasty, powstaje na obczyźnie, dalekiej od brzegów Wisły — serdeczny, szczer dom polski! Mimowoli, a raczej przez kontrast nasuwa się na myśl nie jeden dom w ojczyźnie naszej zezudzoziemczają, który zatruwa swym kosmopolityzmem nakoło całe otoczenie rodzinne! Odtąd płynęło wygnańcowi spokojne, błogie życie przez długi szereg lat, podzielone pomiędzy obowiązkiem służbowym a szczęściem domowem, którego nigdy żadna chmurka nieporozumienia nie zakłóciła.

Dopiero powstanie 1863 r. wyrwało starego weterana z cichego zakątku prywatnej działalności, na arenę publicznego życia. Już w lutym jako agent komitetu naszego w Paryżu, podjął się w Szttrasburgu zadania, z którego jak najsumienniejsz się wywiązał, pośrednicząc w wyselebroni, amuniej, przyborów wojennych, korespon-

stanowisko , otrzymał urlop nieograniczony *). Niechaj przecieć nikt nie przypuszcza, żeby kiedykolwiek tego żałował, co uczynił, albo miał żał do tych, którzy go zawiedli w nadziei przełania... przeciwnie zaliczał pobyt w Galicji do najmilszych wspomnień.

I nie dziw! Spotkał się tam bowiem po trzydziestu latach rozłąki z dawnymi towarzyszami broni, którzy krom dawnego koleżeństwa ofiarowali mu obecnie przyjaźń serdeczną; wszedł nazad w społeczeństwo rodzinne, oddał się powietrzem ojczystem, za którym na tuteajcie wciąż tęsknił. Pomiedzy tymi starymi weteranami nie było końca w opowiadaniach, wspomnieniach, roztrząsaniach krytyczno-historycznych, w czem szczególniejsz nasz Belwederczyk, odwykły od takiej biesiady duchowej na wygnaniu, uczestniczył całem sercem, a jako jeden z pierwszych związkowych odchyłał przed słuchaczami niejedną tajemnicę, rozwiązywał niejedną zagadkę. Musiały zaś te opowiadania być nader zajmujące, skoro pomiędzy innymi Ksawery Godebski, Kajetan Suffczyński, a osobliwie Pol Wincenty nastawali na Paszkiewicza, aby koniecznie spisał pamiętniki. Pol nawet podejmował się sam za opowiadaniem Paszkiewicza spisywać i do druku podać

*) a) Nr. 17. Zaświadczenie. Świadcze niniejszem, jako podpułkownik Karol Nowjowski Paszkiewicz na d. 2. września 1863. zamianowanym został przeze mnie na dowódcę

Do Wielmożnych panów
J. G. & L. Frankl stolarzów i tapy-
ców we Wiedniu
II, Obere Donaustrasse, 103.

Będąc z pańskimi rzetelnymi usługami, którą umi-
owałeś nasz Zakład kapielowy i legoż Kurbausa, nade-
zadowolonymi, czujemy się być w miłym położeniu, wy-
razić panu nasze najszczerze uznanie i nasze podzię-
kowanie.
Wiedeń, 11. lipca 1885.

Dr. Hoffenreich, przełożony Zakładu.

Skład fabryczny farb, lakierów, pokostów, produktów chemicznych, — oraz handel materiałami.

Hübner i Hanke

we LWOWIE,
Rynek I. 38, we własnym domu poleca:

Farby olejne

zupelnie do użycia gotowe do malowania drzwi, okien, podłóg, ścian i sufitów, domów, dachów, schodów, sprzętów ogrodowych i gospodarskich, narzędzi rolniczych itp.

FARB

olejno-lakierowe i bursztynowo-lakierowe, Masę do zapuszczania podłóg własnego wyrobu w najlepszym gatunku.

Lakier do podłogi, Lakier do tablic szkolnych, Najyb. lakiery powosowe, prawdziwe angielskie z fabryki Wilkinson, Heywood i Clark w Londynie, wszelkiego rodzaju lakiery do robót wewnętrznych, zewnętrznych, drzewa, żelaza i skór, Farby suche, wszystkie gatunki anilinowe, do farbowania materji, drukarskie, brzozy (proszek złoty), złoto w arkusach, roślinne w płynie, dla introligatorów, tuszowe akwarelowe w guzikach i la-

seksach, akwarelowe wilgotne w tubkach i muszelkach, do malowania porcelan, olejne w tubkach do robót artystycznych, środki do retuszowania, olejki i werniksy do robót artystycznych, pendzle, płótna malarskie, palety, stalgi i wszelkie przybory do malowania i rysowania.

Artykuły dla folwarków: smarowidło do osi żelaznych, oliwa do maszyn, ter gazowy, cement, gips, kit, asfalt, antisepticon.

Środki do dezynfekcji: kwas karbolowy w kryształach, w płynie, wapno karbolowe, wapno chlorowe, proszek dezynfekcyjny, wiatrol żelaza, dwusiarosan wapienny, (Doppelt schwefelsauer Kalk) jak również:

antibakterion, proszek na owady, proszek na mole, tyktura na owady, kamforę i pieprz biały, naftalinę.

Przysady piwniczne: sapanty i czopy do beczek, korki do butelek, kapsle do butelek, masa do lakowania butelek, maszyn do korkowania butelek, maszyn do beczek, korkociagi, maszyn do mycia flaszek, pipy do beczek.

Artykuły gumowe: kieszki gumowe do gazu i do ściągania wody, wina, piwa, kwasu, płty gum. itp. **Pracielnia gumowa** i wszelkie artykuły gumowe i chirurgiczne, **pasz do maszyn i młocarni** z najlepszych skór belgijskich we wszystkich szerokościach.

guty do maszyn, węże konopne, rury cynowe i ołowiane, śróty, lotki i kule.

Artykuły toaletowe: mydła toaletowe, Extrait d'odeur, Eau de Cologne, olejki i pomady, lak do pieczętowania, atrament do pisania, do hektografii czerwony, niebieski, czarny, do znaczenia bieżni i autograficznych, farby do stempelji, guma i karuk rozpuszczone, kit do szkła i porcelany, smarowidło nieprzemakalne na skórę, smarowidła na kopyta ze sposobem użycia, tłuszcz do broni, lakier do butów czarny, złoty i mieniący, czernidło do skór, apretura do kosierowania skóry.

Wszystkie artykuły dla myślników parowych, tartaków, odlewarń żelaza, browarów, gorzelni, rafinerji nafty i parafin.

Wszystko po najniższych cenach. Cenniki specjalne na żądanie gratis i franco.

Przy zamówieniach za zaliczką uprasza się o przysłanie pewnej kwoty, która przynajmniej wystarczała na opłacenie tam i napowrót kosztów pocztowych w razie nieodebrania przesyłki.

Jako nieprzewidywany środek radykalny przeciw gryzbiom w domach pod gwarancją jako jedyny wyrobiony i wypróbowany środek do impregnowania drewna przeciw „gnilnieniu, pruchieniu, tozeniu przez robactwo, pleśń” — polecamy od 10 lat zbadany, wyjątkowo doświadczony, e. k. u. **dr. H. ZERENNER „ANTIMERULON”** tudzież o ognia bezspornie, publicznie wypróbowane farbami pokosty wodno-azbestowe, takturę na dachy, nieprzemakalne dekty, **HOYER & KUHN, Chem.-Fabr., Wien, X. Bez** Skład we Lwowie u pp. Hübner & Hauke. 1698 3-8

Nowo urządzony handel

HERBATY chińsko-rosyjskiej

Edmunda Biedla

I. 10. we LWOWIE, plac Marjański I. 10.

zbiórki majowej:

poł kilo Congo Nr. 1. zł. 1.60

„ „ „ „ „ 2. „ 2. „

„ „ „ „ „ 3. „ 3. „

„ „ „ „ „ 4. „ 4. „

„ „ „ „ „ 5. „ 5. „

„ „ „ „ „ 6. „ 6. „

„ „ „ „ „ 7. „ 7. „

„ „ „ „ „ 8. „ 8. „

„ „ „ „ „ 9. „ 9. „

„ „ „ „ „ 10. „ 10. „

Herbata Souchow czarna zbior majowy w oryginalnych chińskich skrzynkach i ołowiu opakowana, złr. 3.75. Wysiewki herbaciane 1/2 kilo zł. 1.80. Wysiewki herbaciane z najlepszymi herbami po kilo zł. 1.60.

Zamówienia z prowincji wysyła się odwrotną pocztą. Opakowanie nie się nie liczy.

3013 1-2

3013 1-2

3013 1-2

3013 1-2

3013 1-2

3013 1-2

3013 1-2

3013 1-2

3013 1-2

3013 1-2

Poleca się w Królestwie, całej Rosji (i w redakcji „Dziennika Poznańskiego”) **zakazane dzieło:**

Nasze stosunki społeczno-polityczne

z życia naszkicował **dr. Seweryn Robiński.**

Cena 4 marki (str. 216 i XII). Nakładem księgarni **Stuhr'a** (Z. Gerstmann) w Berlinie 1800 1-2

Dla rodziców!

Jeden lub dwóch studentów po bardzo umiarkowanej cenie mogą otrzymać w przyzwoitym domu **po-**

mięszkanie z wiktorem lub bez wiktora. Blizsza wiadomość przy ulicy **Krakowskiej 1. 20. II. piętro** drzwi 2gie wprost schodów. 3029 2-3

Uczniowie

niższego gimnazjum, niższych realnych, jakoteż szkół ludowych mogą być pod przystępnymi warunkami przy zapewnieniu prawdziwej rodzi-

cielskiej opieki, umieszczeni w domu pewnego urzędnika na wikt i stancję. Blizsze informacje lub też dotychczasowe układy, mogą być załatwione listownie, jednakoż najdalej do 15. sierpnia br. pod adresem **J. G. Lwów** post. rest. dworzec główny. 3042 1 3

KAROL RASCHKA

KSIĘGARNIA.

skład nut, obrazów, materiałów piśmiennych, ekspedycja pism periodycznych, czytelnia i wypożyczalnia nut, oraz

skład fortepianów i pianin (dawniej J. Delong i Sp.)

w **TARNOWIE**

ma zaszczyt zawiadomić, że z dniem 6. lipca 1885 **przeniósł swoją księgarnię na plac Kazimierza Wielkiego** naprzeciwko dawnego swego lokalu i poleca się takowym swym widokom szan. Publiczności. 2980 2-6

PENSJONAT dla studentów.

Zamknięty przed 7m laty (z powodu śmierci żony mojej) Pensjonat otwieram napowrót z d. 1 września rb. Przyjmuję **tylko młodzież dobrze wychowaną**, przyrzekając, iż takowa znajdzie u mnie prawdziwą rodzicielską opiekę. Naukę języka francuskiego, angielskiego i gry na fortepianie udziela się w domu. Zgłoszenia przyjmuję najdalej do 15. sierpnia. O warunkach przyjęcia dowiedzieć się można listownie. Lwów d. 27. lipca 1885.

Józef Kropiwnicki, 48 Sykstuska.

Nauczytelni języka angielskiego przy uniwersytecie i gimnazjach, oraz francuskiego przy gimnaz. niemieckim. 3036 1-2

Uczeń

z ukończoną klasą VIII z dobrymi świadectwami poszukuje miejsca nauczyciela lub rachmistrza w kraju lub za granicą. Blizsza wiadomość pod N. N. post rest. **KOŁACZYCE.** 3045 1-3

Kandydat notarialny

z 3-letnią praktyką notarialną poszukuje miejsca w kancelarii notarialnej lub adwokackiej. Porozumieć się można pod adresem **M. N. post. rest. Zborów.** 3050 1-3

Starszy młynarz (Obermüller)

który w artystycznych młynach walcowych najnowszej konstrukcji, także przy czeskich młynach był zatrudniony i w swym zawodzie jest wszechstronnie wykształconym, poszukuje u właścicieli młynów w Galicji lub Rosji posady. Władza językiem czeskim i niemieckim i potrafi prowadzić całą manipulację młynową. Łaskawe zgłoszenia przyjmuję pod lit. „J. H. Administracja „Gazety Narodowej.” 3010 1-3

Pensjonowany nauczyciel ludowy

przygotowuje P. T. panie i panów sposobnych się na ekspedjentów pocztowych z przepisanych przedmiotów do egzaminu. Instrukcja pocztowa wydana w języku niemieckim, wykład w polskim w formie przystępnej.

Pewna osoba w ten sposób przez tegoż przygotowana, funkcjonuje już na posadzie e. k. pocmistrza.

Zgłoszenia przyjmuję pod bardzo przystępnymi warunkami pod adresem: **E. K. Lwów, przy ul. Gródeckiej 1. 5.** 1-2

Skład fortepianów i szkoła muzyczna L. Marka

przeniesione zostały do kamienicy **Rynek pod 1. 9 na I. piętro** (dawniej rezydencji arcybiskupiej). Kursa szkolne nauki gry na fortepianie w 3 oddziałach i śpiewu rozpoczynają się z dniem 1. września. 3049 1-300

Zarząd zakładu wodoleczniczego w Zawalowie

zawiadamia, że z dniem 1. sierpnia ustanowiono tańszy sezon. Należytość całkowita za mieszkanie, wikt i leczenie miesięcz- nie 60 złr. 3044 2-6

Na sprzedaż lub do wydzierzawienia

wieś pięknie i korzystnie przy kolei położona. Orni ziemi najlepszej jakości 600 m. 2ak wyborczych 140 m. i lasu bardzo pięknego 240 m. Budynek dobre. Gorzelnia nowa. Suchoj trnaty 2450 zł. Warunki kupna nadzwyczaj korzystne; **gwarantuje się 8proc. dochodu.** Czynsz dzierżawy po 7 zł. z morgi, przy niskiej kaucji. **Interes złoty.**

Blizszych szczegółów udzieli z grzeczności **Wny Antoni Teodorowicz ul. Czarnieckiego 1 28 Lwów.** 3021 1-6

Każdy nagniotek.

zarości rogowa i brodawki usuwa w krótkim czasie **zawieszając bolus** j. y. nie za pomocą posmarowania pensdela, **slawny i uznany środek** preparowany jedyne prawdziwie w cieple i dlanera. — Karton z flaszeczką i pedzłem 50 ct. Z powodu niedostawienia tego środka, nie mającego żadnego skutku, należyżądać wyraźnie jedyne prawdziwego „rodka na nagniotki” **RADLAUERA z Czerwonej apteki w Poznaniu.** W Lwowie w apt. **Zygm. Buckera.** 2400 8-12

Przebiegające na wy- stawach światowych: **Londy 1863, Paryż 1867, Wiedeń 1873, Paryż 1878.**

FORTEPIANY NA RĄTY we WIEDNIU I NA PROWINCJI.

KONCERTOWE, SALONOWE I KRÓTKIE także pianina z fabryki znanej firmy **ekspertowej Gottfr. Gruner, Wilh. Mayer we Wiedniu** od zł. 380, 400, 450, 500, 550, 600 do 650. Fortepiany in-nych firm od 280 do 350. Pianino od 350 do 600 zł. 1869 12-4

Clavier-Verschleiss u. Leih-Anstalt A. Thierfelder, Wiedeń VII. Burgasse 71

Feslawskie winogrona kuracyjne

wysypają franco w 5 kil. koszach pocztowych pod gwarancją za wagę, za dostawieniem lub pobraniem kwoty 2 zł. 60 ct. **Koberl & Pientok, Kärntnerstrasse 33.** 1412 1-10

500 dukatów wypłać temu, kto po użyciu **Kothego wody na zęby** flaszka po 35 ct., dostanie kiedykolwiek znnowu bolu zębów lub nieprzyjemnego odoru z ust.

Kothego „Zauschöne” wymyślnie i szybko skutkujący środek do czyszczenia zębów, pudełko po 30 ct., dobre i miękkie szczoteczki do zębów do 30 150 ct. poleca

Jan Jerzy Kothe emeryt. dostawca nadworny w Mödling koło Wiednia Villa Kothe.

We Lwowie prawdziwa do nabycia u p. apt. P. **MIKOLASCHA** ulica Kopernika i we wszystkich aptekach, handlach korzennych i perfum, galanterijnych i materiałowych. 2802 2-52

Kawa

dla konsumentów bezpośrednio pocztą w workach po 4/4 kilo wagi netto wysyłana w gatunkach najwyższej jakości, aromatycznych, mienionych i niesfałszowanych za **pobraniem** opłaty z cłem i franco bez wydatków dla odbiorcy.

za kim. netto złr.

Pertowa Ceylon wym. gr. ziarn. 1.92

Arab. Mocca prawd. wybr. 1.78

Cuba grub. ziarn. najwyborn 1.66

Ceylon plant. ciemno nieb. gruba 1.76

Laguayra ziarna wyborna 1.68

Portorico ziarna delikatna 1.52

Peri. Costarica wiel. mocna 1.50

Menado (złota Jawa) ndr. smc. 1.54

Pertowa Manila złota waga 1.46

Egiptiska Mocca złota ognista 1.43

Jawa wym. jasna mocna 1.38

Domingo wielkoziarn. wyborna 1.36

Campinas wym. Santos ndr. 1.28

Rio Ima wydatna mocna 1.22

Jamaica smaczna i mocna 1.18

Bahia aromat. i mocna 1.14

Afrykańska perf. Mocca brun. 1.10

Przy zamówieniu oryginalnych balonów po 50 60 kgr. koleją z cłem i franco pod adresem odbiorcy do ostatniej stacji kolejowej.

Oliwa stołowa

zupełnie czysta, nizejsza oliwa oliwkowa, jasno-złota, ładna, słodka 5 zł. 20 ct. za 4 kilo netto w dzbanku blaszanym z cłem i franco.

Wino Malaga

należące, bardzo stare, słodkie i mocne złr. 5.50. **Laerina** złr. 6.80. **Sherry** złr. 7.20. **Frontignan** złr. 5.60. **Madaira** złr. 5.20. **Marsalla** złr. 5.60. **Picunowice** złr. 4.80. **Cypers** złr. 4.40, wszystkie wytrawne w beczkach 4-litrowych za pobraniem opłaty z cłem i franco bez wydatków dla odbiorcy.

R. MAITI w Trjeście. 2909 36-52

Jedyna na całą Galicję

Fabryka i skład broni

ALFREDA DZIKOWSKIEGO

we LWOWIE przy ulicy Karola Ludwika 1. 1. **FILIA w TARNOPOLU,** poleca

na sezon polowań największy wybór broni myśliwskiej

wyrobu własnego jakoteż najstynniejszych fabrykantów zagranicznych **po cenach najtańszych.** WYŁĄCZNY SKŁAD

Lancastrowek „Diana”

wyrobu **HENRI PIEPERA** w **LIEGE** (w Belgii) **po cenach ściśle fabrycznych; dalej PATRONY** do wszystkich dotąd istniejących systemów i kalibrów **PROCH** w różnych gatunkach

ŚRÓT prawdziwy angielski (Hartschrot) 1 kłgim we wszystkich grubościach 36 ct. Przy odbiorze 10 kłgim. z jednego gatunku po 33 ct. **PRZYBITKI** w najrozmaitszych gatunkach.

Broń dla dam i dzieci Dabeltówki i pojedynki, odciołowe Lefauchaux, Lancaster i kapslowe, **SZTUCE i PISTOLETY WIATROWE** do strzelania boleami i kulkami

SZTUCE i PISTOLETY systemu FLOBERTA. Wszelkie **REKWIZYTA** i **PRZYBORY** dla myśliwych **w największym wyborze.**

CENNIKI bogato ilustrowane oraz wzory patronów do strzelb, wysyła handel na każde żądanie franco. 2959 3-2

Największy salon kapeluszy damskich we Wiedniu,

wydaje z dniem 31. sierpnia r. b.

KATALOG ZIMOWY,

zawierający około 70 ilustracji nowo ubranych kapeluszy damskich i dla panienek z wymienieniem cen. Reflektujący na ten piękny, bogato wyposażony i ilustrowany katalog i życzący sobie nabyć takowy gratis i franco, zechcą łaskawie rychło podać dokładny swój adres. 1596 1-1

Hermann Glanz we Wiedniu VII.

Mariahilferstrasse Nr. 72, I. piętro.

zabija niecznośne muchy w pokojach, kuchniach i stajniach

z zadziwiającą szybkością i pewnością tak dalece, że po kilku minutach uwalni się każdy od przykrej tej plagi zupełnie.

Należy dokładnie baczyć. Tylko w oryginalnych flaszach prawdziwiej tanio do nabycia **Główny skład** 1872 IV 2-4

J. ZACHERL we Wiedniu, I. Goldschmiedgasse Nr. 2. i w handlach i aptekach, także gdzie odnośnie plakaty są wywieszone.

Kwizdy płyn goścócowy

od wielu lat wypróbowany wyborny środek na gościecie, reumatyzm i cierpienia nerwowe.

Takowy przysyła się wybornie przeciw **zwiechnięciu, sztywności muszkułów i suchych żył, przekrwawieniu, zgnieceniu, nieczułości skóry, dalej na miejscowe kurcze (kurcze w łydkach), przeciw bolom nerwowym, obrzękłościom powstającym w skutek długotrwałych obandażowań, głównie także do wzmocnienia przed i po odbyciu wielkich wyteżeń, po długich marszach i t. p., tudzież w podeszłym wieku na osłabienie.**

Prawdziwe preparaty powyższe znajdują się: **We LWOWIE:** u pp. aptekarzy: **H. Blumenfeld, A. Sklepiński, J. Wiśniewski.** **En gros** u pp.: **J. Deiser apt., Z. Rueker apt., K. Krzyżanowski apt., Hübner & Hauke droger.**

W KRAKOWIE: u pp. aptekarzy: **H. Markiewicz** (przedtem K. Redyk), **A. Siedlecki, J. Sobierajski, A. Stockmar, J. Trauczyński, C. Wisniewski, En gros:** **M. Jaworński, J. Janiga.**

Dalej **En detail** w aptekach.

En gros: przez większe drogerie: **Belz, Białka, Biecz, Bielice, Bóbrka, Bochnia, Borszczów, Borysław, Brody, Brzesko, Brzeżany, Buczacz, Czerniowiec, Chodorów, Chorostków, Czerkasz, Dąbrowa, Debica, Dobromil, Drohobycz, Fryszak, Gliniany, Głogów, Horodenska, Husiatyn, Jarosław, Kolomyja, Kosów, Krosno, Leżajsk, Miłówka, Nadwórna, Nowy Sącz, Niemirów, Podgórze, Przeworsk, Przemyśl, Przemyski, Radomyśl, Rawa, Rohatyn, Rozdół, Rozwadów, Rzeszów, Sambr, Sanok, Sędziszów, Skala, Skarż, Skole, Sniatyn, Sokal, Stanisławów, Staremiasto, Strij, Suchba, Tarnopol, Tarnów, Ulanów, Ustrzyki, Wieleżka, Wiśnica, Wojniów, Zaleszczyki, Zakliczyn, Złoczów, Zmigrod, Żółkiew, Żurawno, Zydaczów etc.**

Główny skład u Franciszka Jana Kwizdy, e. k. nadwornego dostawcy i właściciela apteki obwodowej w Korneuburgu **Cena flaszki 1 złr. 50 ct.**

Oprócz tych znajdują się we wszystkich miastach i miasteczkach monarchii składy, które do czasu ogłaszają prowincjonalne dzienniki.

Do łaskawego uwzględnienia (Przy kupnie tego preparatu uprasza się P. T. Publiczność, aby żądała Kwizdy płynu goścócowego i na to baczyła, że tak każda flaszka jakoteż karton, opatrzone są powyższą marką ochronną. 1988 1 5

Saxlehnera źródło wody gorzkiej

Hunyadi János

analizowana przez **Liebiga, Bunsena, Frenzelina**, tudzież jako wypróbowana i wymieniona ceniona przez znakomitości medycyny, a to: **Bambergera, Moleschotta, Virchowa, Scanzonię, Fauvela, Botkina, Zdekauera, Kosiniego, Chabubiskiego, Szokalskiego, Hirscha, Nussbauma, Esmeraha, Schultze, Wanderscha, Friedreicha, Spieglberga** i innych zastępuje słusnie na polecenie, jako

najsłodsze i najwyśm, ze wszystkich wód gorzkiech.

Uprasza się szanowne żądać wydanie 2919 21-30

„Saxlehnera naturalnej wody gorzkiej” aby uniknąć tem samem szkodliwej zamiany.

Do nabycia we wszystkich handlach wód mineralnych i w wielu aptekach.

Właściciel: Andreas Saxlehner w Budapeszte.

Jeneralny Bank Handlowy

(Banque Générale du Commerce)

Paryż, 35, ul. Vivienne.

Eskontowanie weksli francuskich i zagranicznych. Waluta zagraniczna obliczana będzie według kursu giełdy paryskiej. Komisowe 1/8 od sta. **Szeki na wszystkie place giełdowe na stałym łądnie Europy.**

Otwieranie rachunków bieżących (Comptes Courants) i **rachunków czekowych z kredytem akceptacji.**

Zaliczki (warrants) na wszelkiego rodzaju towary i wypłaty natychmiastowe za okazaniem konesamentów, albo listu frachtowego na towary.

Zarządzenia kupna na giełdach. Kortaż jeden na tysiąc. **Emisje akcji na rachunek stały. Zakładanie przedsiębiorstw przemysłowych.** Paryż, 20. czerwca 1885 r.

Jeneralny Bank handlowy Dyrekcja. 1960 2-4

Sześć medali zasługi i dyplom uznania za nierównane wyroby kosmetyczne i toaletowe